

fuisse: tamen nec consulo tibi, ut controversiam tibi
ut scribis, à fratribus gallicanis notam, rigidis persequar,
ris: nec ego me ei admiscere cogito. Dehinc enim jam
pridem sententiam meam intelligere, quod ut arguta in
illam imputationis partitionem non prebo: ita actualis
obediensia mercedem à causa justificationis excludere non
possum: quod quidem apostolus absque partitione et absque ex
clusionem causam venie ad totam Christi vitam et obedi
entiam causam totam extendit Rom. 8. Phil. 2. quantum
vis alibi pretium liberationis nostre meriti quasi pri
mum asserit, ut rectissime explicavit Salvingfust.
lib. 2. cap. 16. §. 5. in qua sententia libenter acquiesco
atque ut tu quoque acquiescas, pacis causa te hortor. Cogi
tavi, scripsi, disceptavi de hoc argumento, si quis quoniam
et multa me docuit Paulus, dum in eorum explicatio,
reversor. Plus satis litium habet Ecclesia: dum
quisque suas opinioniones præ scriptura mendicis depon
dit. Quam vero est ferre, dum alii vulneribus Eccl
sia acutum infundunt, domesticos etiam annos in
ferre! Certe graviores ab his rationes Deo exigit.
Bonæ vobis. Heidelbergæ. 12. April. 1604.

J. Petro Hübnero

Salutem!

Tuorum miserator, jam pridem me tibi debitorem. Quare enim
tibi satisfacere respondendo, non tamen amando, maxime cum te in spi
ritu optima specie et indolis adolescentem præsentem hinc habeam, quem
tua causa credere mihi charum esse ut meum. Non laboras igitur
amicitiâ nostra, si non sæpius colloqui detur. Utinam aliquan
do detur coram. Ego distingo varie et magis quam unquam,
ut sæpius calamum invisum abiciam. Tu vero rem mihi gratissi
mam facis, si sæpius me tuis recrees. Utinam vero etiam ar
gumenta vestra essent laetiora. Sed et adversa vestra ju
cundum est nobis non ignorare, ut votis et precibus, si non con
siliis, invicem juventis. De nobis scriberem, ut nos saltem cri

82
grare tentaverit hactenus, et nondum cesset, modo hanc modo a,
liam doctrinam pariter novitatis tentans, per novitios quos,
dam Theologos, ut magnorum illorum virtutem, Ecclesiae luminum
lumen affuerit, libri de manibus exultantibus, et tunc tibi
scriberem. Nos tamen, quia vestigia Praeceptorum et pacem
Ecclesiae diligimus, inter varia iudicia studemus antiquam doctrinam,
na genus et consensum orthodoxum defendere. Nobiscum stat
consolring tuus et reliqui adhaerentes. At et veritas ipsa quae
tandem triumphabit. Rescribitur, ne adeo tamen potest, quin
ad multos et manet unde gravis scandalum metachidam, ita cum
vos Patres per optemus, nos intus turbet ob impetum, est quod undique
vigilemus et deum, ut tanta mala avertantur, et de interore nostris.
Cum is pro vestra Republica aequè ut bene veni in ipsa novitatis
la vigilaverit, certe oculis et manibus videtis. Cum porro in
voco, ut adversus hostes vestros oculos et manus ostendat.
Fuit nuper hic quidam Hispanus Ludovicus ab Ordo, Theol. Schol. D.
magna et varia pandens locum docendi in Academia petens non
invenit, sed cum mensam ferè in Collegio sapientiae fuisset, viali
et honesto dimissis Franco facti praestolatur, nundinas et mercatores,
res, cum quibus ait, se in Hollandiam iturum. Non licebat nobis
homini fidem habere, nec magno etiam usui nobis videbatur
futura est dispersiva eruditio. Apud vos dicebat se cuculam pri
mò deposuisse: cum primis D. Lignaridi commendabat humani
vitam: de veteris non videbatur bene contentus. Exerem ven
to, quid hominis fuerit apud vos, ex se cognoscere. Tu saligram
do fieri possit, da operam, ut nos in vris cum filiis tuis. Felici
ter vale, mi frater, cum coniuge et familia, et ex me D. Ligna
ridum, reliquosque fratres officiose salutes. Heideberge 12. Fe
bruarii 1664.

Eidem D. Hübnero
salutem!

47.

Gratum mihi est antiquissime amicitiam, de rebus vestris
subinde ex tuis aliquid cognoscere, praesertim in meliorem
partem. Ita est quidem, ut quo se fortuna, eodem animus homi
nis inclinet, iustino auctore. Quia res ordinum Belgii qua
si supra humanam sortem adversus tam potentes hostes, facit
sibi florerent, non vestri modo vicini, sed et nostri dici
non potest, quam fuerint faciles. Nunc descendit tradita, et
pace Anglo-Hispanica promulgata novos ubique videtur assu
mere spiritus. Sed nec boni inde habent, quod multum turbent